

مثال: درنا پرسید ساعت ۸:۰۵ است. یک ربع بعد ساعت چند می‌شود؟
برنا طلق را روی ساعت گذاشت و ۸:۲۰ دقیقه را نشان داد.

۸:۰۵

۸:۲۰

فعالیت کلاسی

۱ اندازه‌ی طول شمع، قاشق و ذره‌بین را با توجه به واحد اندازه‌گیری آن‌ها بنویس.
الف: اندازه‌ی طول شمع ..... گیره است.

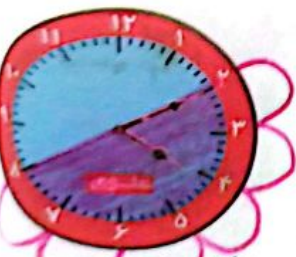
ب: اندازه‌ی طول قاشق از ..... گیره بیشتر و از ..... گیره کم‌تر است.

پ: اندازه‌ی طول ذره‌بین از ..... گیره بیشتر و از ..... گیره کم‌تر است.

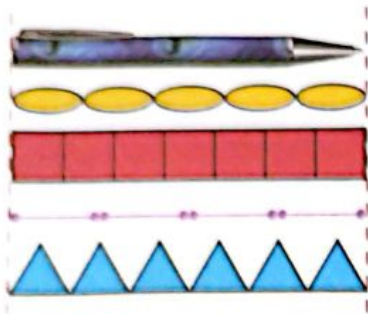

۲ با توجه به زمان ساعت مقابل، نیم ساعت بعد را با رنگ آمیزی مشخص کن.
حالا ساعت چند است؟ ..... : .....

۳ برنا برای رفتن به پارک ساعت ۴:۲۰ از منزل خارج می‌شود و ۳۰ دقیقه‌ی بعد یعنی ساعت ۵:۰۵ به پارک می‌رسد.

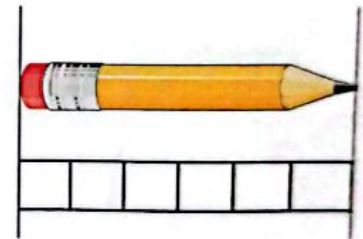
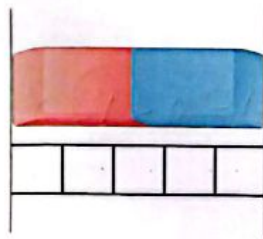
۱ با توجه به شکل، هر عبارت را به پاسخ صحیح آن وصل کن.

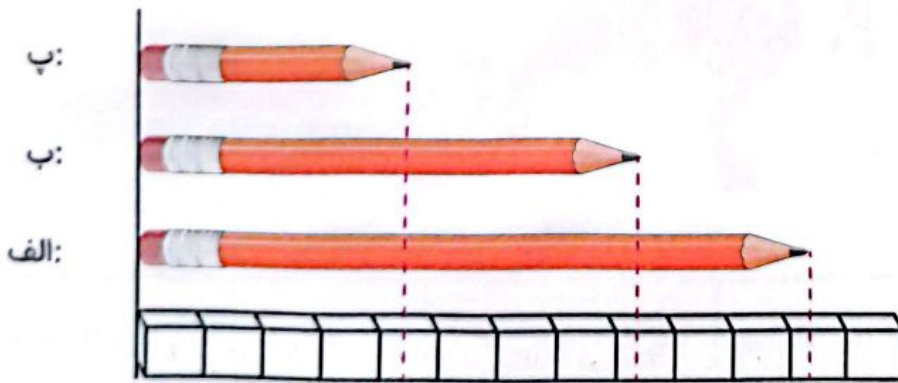
- ۷ طول خودکار (ب) ... است.
- ۵ طول خودکار (الف) ... است.
- ۶ طول خودکار (پ) ... است.
- ۴ طول خودکار (ج) ... است.

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کن.

- الف: طول پاک کن از طول مداد بیش تر است.
- ب: اندازه‌ی طول قیچی از ۵ گیره کم تر است.
- پ: طول مداد ۶ چینه است.

۳ با توجه به شکل جاهای خالی را کامل کن.

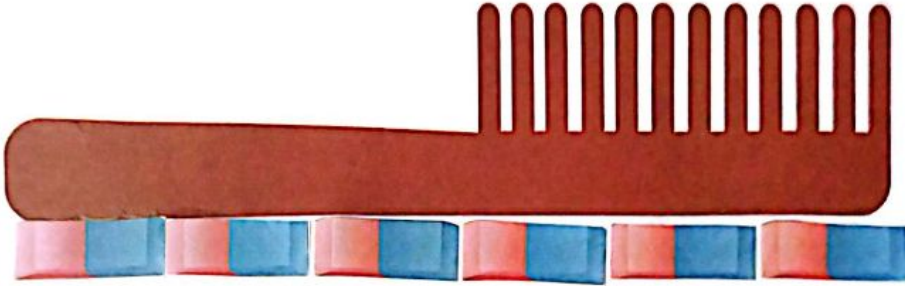
الف: طول مداد (الف) از ..... ۴ ..... چینه بیش تر و از ..... ۵ ..... چینه کم تر است.
 ب: طول مداد (ب) از ..... ۸ ..... چینه بیش تر و از ..... ۹ ..... چینه کم تر است.
 پ: طول مداد (پ) از ..... ۱۱ ..... چینه بیش تر و از ..... ۱۲ ..... چینه کم تر است.

۴ یک ربع بعد از زمانی را که ساعت مقابل نشان می دهد بنویس و روی ساعت رنگ کن.

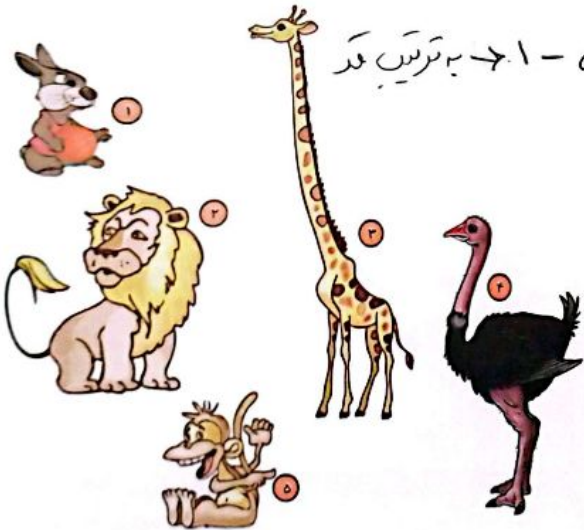
.....:.....^۱
۱۰.....:.....

۵ از انتهای کتاب کار علوی پاک کن ها را جدا کن و به وسیله ی آن ها طول شانه ی زیر را اندازه بگیر.

اندازه ی شانه .....^۶..... پاک کن است.

۶ اگر این حیوان ها به ترتیب قد در صف بایستند، کدام یک در وسط صف قرار می گیرد؟

۱ - ۵ - (۲) - ۴ - ۳
بزرگترین قد
وسط

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۳ (۳)
- ۴ (۴)
- ۵ (۵)

زنگ تفریح

تا حالا فکر کردید چرا دانستن اندازه ی دستمان مهم است و این که چطور می توان اندازه ی طول دستمان را بدست آوریم. برای این کار با کمک گیره یا متر طول دستت را اندازه بگیر. از مچ دست شروع و تا نوک بزرگترین انگشت (انگشت میانی) ادامه دهید. تعداد گیره یا سانت های متر را بشمارید و عدد بدست آمده اندازه طول دستان می باشد.

فعالیت کلاسی

۱ درست و نادرست هر عبارت را مشخص کن.

الف: عدد ۱۲۹ به ۱۲۰ نزدیک تر است تا به ۱۳۰.

ب: عدد ۸۰۴ به ۸۰۰ نزدیک تر است تا به ۸۱۰.

پ: گسترده‌ی عدد ۴۸۲ به صورت $۴۰۰ + ۸۰ + ۲$ نوشته می‌شود.

۲ حاصل جمع و تفریق زیر را به صورت تقریبی و با حذف رقم‌های یکان و دهگان بنویس.

$$\begin{array}{r} ۹۲۶ \rightarrow ۹۰۰ \\ - ۳۰۸ \rightarrow - ۳۰۰ \\ \hline ۶۰۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵۱۲ \rightarrow ۵۰۰ \\ + ۱۱۹ \rightarrow + ۱۰۰ \\ \hline ۶۰۰ \end{array}$$

۳ گسترده‌ی اعداد زیر را بنویس.

$$۶۲۰ = (۴۰۰ + ۲۰)$$

$$۴۹۲ = (۴۰۰ + ۹۰ + ۲)$$

۴ حاصل جمع و تفریق‌های زیر را با توجه به جدول اعداد به دست بیاور.

۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰

$$\begin{array}{r} ۱۰۸ \\ - ۹ \\ \hline ۹۹ \end{array}$$

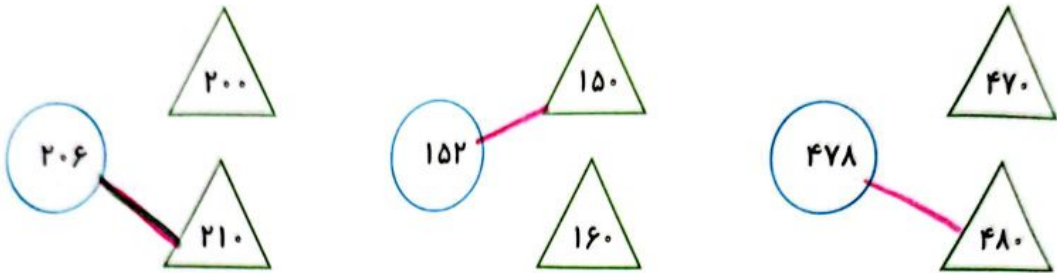
$$\begin{array}{r} ۸۹ \\ + ۸ \\ \hline ۹۷ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۰۴ \\ - ۶ \\ \hline ۹۸ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۸۷ \\ + ۹ \\ \hline ۹۶ \end{array}$$

۱ عدد داخل دایره به کدام عدد داخل مثلث‌ها نزدیک‌تر است، به آن عدد وصل کن.

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کن.

الف: تقریب عدد ۳۰۸، عدد ۳۰۰ می‌باشد.

ب: به عدد ۴۵۲ یک دسته‌ی ۱۰۰ تایی اضافه شود، گسترده‌ی آن عدد $۴۰۰ + ۵۰ + ۲$ می‌شود.

۱۰۰ ۵۰ ۵۰

پ: یک سکه‌ی ۱۰۰ ریالی و دو سکه‌ی ۵ ریالی، ۱۲۰ ریال می‌شود.

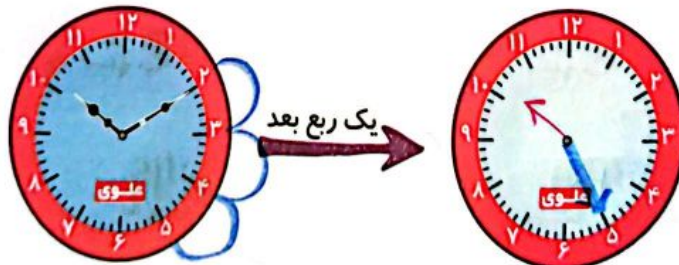
۳ جاهای خالی را با عددهای مناسب کامل کن.

۱۰۰ ۵۰ ۵۰ ۵۰

الف: یک سکه‌ی ۱۰۰ ریالی و سه سکه‌ی ۵ ریالی، ..... ریال می‌شود.

ب: ۲۶۰ ریال را می‌توانیم با ..... سکه‌ی ۱۰۰ ریالی و ..... سکه‌ی ۱۰ ریالی عوض کنیم.

۴ پس از رسم عقربه‌های ساعت سمت راست، زمانی را که این ساعت نشان می‌دهد زیر آن بنویس.

۱۰:۲۵

۵ حاصل جمع و تفریق‌های زیر را به صورت تقریبی (با حذف رقم یکان) بنویس.

$$\begin{array}{r} ۴۰۴ \rightarrow \dots ۴۰۰ \\ + ۲۰۲ \rightarrow + \dots ۲۰۰ \\ \hline ۶۰۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۸۲۴ \rightarrow \dots ۸۲۰ \\ - ۳۰۲ \rightarrow - \dots ۳۰۰ \\ \hline ۵۲۰ \end{array}$$

۶ با سکه‌های ۱۰۰ ریالی و ۵۰ ریالی به چند روش می‌توانی ۲۰۰ ریال درست کنی؟

- ۱ → $۱۰۰ + ۱۰۰ = ۲۰۰$
- ۲ → $۱۰۰ + ۵۰ + ۵۰ = ۲۰۰$
- ۳ → $۵۰ + ۵۰ + ۵۰ + ۵۰ = ۲۰۰$

پس ۳ روش

۷ هر عدد را به صورت گسترده (باز شده) بنویس.

الف: $752 = (700 + 50 + 2)$

پ: $308 = (300 + 8)$

ب: $927 = (900 + 20 + 7)$

ت: $140 = (100 + 40)$

۸ درنا ۱۴۹ امتیاز از آموزگار خود در دی ماه گرفته است، اگر او در ماه بهمن ۸ امتیاز دیگر از آموزگار خود بگیرد، روی هم چند امتیاز خواهد داشت؟

$$\begin{array}{r} 149 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$$

درنا روی هم ۱۵۷ امتیاز دارد.

۹ اگر عدد ۳۸۹ را با خودش جمع کنیم، مقدار تقریبی حاصل آن با حذف رقم یکان و دهگان عددها، چند می‌شود؟

$$\begin{array}{r} 389 \rightarrow 300 \\ + 389 \rightarrow + 300 \\ \hline 700 \end{array}$$

۱۰ با توجه به سوالات داده شده، گزینه‌ی صحیح را انتخاب کن.

الف: درنا ساعت ۸:۰۰ صبح از خانه بیرون رفت. مدرسه‌اش ساعت ۱۲:۳۰ ظهر تمام شد و نیم ساعت هم طول کشید ی پیاده، از مدرسه به خانه برگردد. او چند ساعت در خانه نبوده است؟

۱ ساعت ۵ (۳)

۲ ساعت و نیم

۱ ساعت ۴ (۱)

۵ ساعت ۶ (۵)

۴ ساعت و نیم

ب: برنا ۱۴۶ امتیاز از بازی گروهی در کلاس دریافت کرده است، اما او در آخر بازی ۸ امتیاز گرفته و ۵ امتیاز از دست داده است. حالا برنا چند امتیاز دارد؟

۱۴۷ (۴)

۱۴۹ (۳)

۱۴۸ (۲)

۱۵۰ (۱)

زنگ تفریح

روی کارت‌ها اعدادی نوشته شده است. این کارت‌ها را طوری کنار هم بگذار و عدد سه رقمی بساز که مجموع آن‌ها یک عدد با یکان ۳ باشد.

اندازه گیری دقیق تر

۱- علی یک نوار کاغذی درست کرد. او نوار خود را با دو بار تا کردن قسمت بندی کرد تا به کمک آن اندازه گیری کند.

فعالیت

علی با نوار خود مداد را اندازه گرفت. اندازه ی طول مداد (بیشتر از، برابر با) ~~۲~~ قسمت است.

۲- شما هم یک نوار کاغذی درست کنید و وسایل مختلف را با کمک نوار خود اندازه گیری کنید و در قسمت زیر بنویسید.

اندازه ی ~~هیچکدام~~ (بیشتر از، برابر با) ~~۲~~ قسمت از نوار کاغذی است.

اندازه ی ~~مداد سیاه~~ (بیشتر از، برابر با) ~~۱~~ قسمت از نوار کاغذی است.

اندازه ی ~~خط کش~~ (بیشتر از، برابر با) ~~۳~~ قسمت از نوار کاغذی است.

۳- آیا قسمت هایی که روی نوار کاغذی درست کرده اید، هم اندازه ی قسمت های نوار کاغذی دوستانتان است؟ ~~خیر~~

۴- هر دو نفر که نوارهایشان هم اندازه نیست، اندازه ی طول کتاب ریاضی را با نوار خود پیدا کرده و به دو سؤال زیر جواب دهند.

الف) چرا اندازه های شما دو نفر یکی نیست؟

زیرا اندازه کاغذها اندازه های متفاوتی استفاده کرده ایم

ب) آیا قسمت های درست شده روی نوار کاغذی برای اندازه گیری

مناسب است؟ چه مشکلی دارد؟ ~~خیر، زیرا اندازه های متفاوت~~

به درست می آوریم

فعالیت

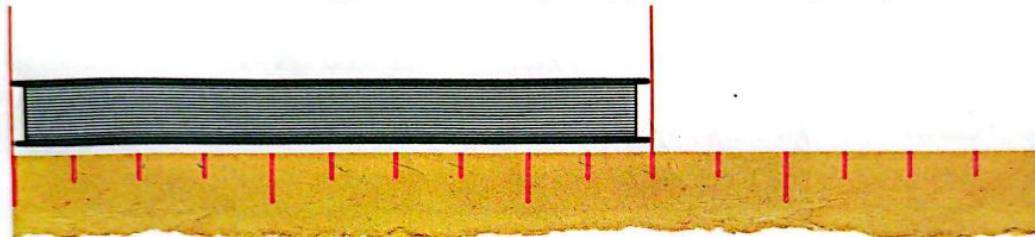
۱- علی برای این که اندازه گیری دقیق تری داشته باشد، نوار کاغذی خود را دو بار دیگر تا کرد تا هر قسمت به ۴ قسمت مساوی کوچک تر تقسیم شود. نوار کاغذی او به شکل زیر درآمد.

در زیر شکل هایی را که علی اندازه گرفته است، می بینید. با کامل کردن جاهای خالی نشان دهید کدام نوار کاغذی برای اندازه گیری بهتر است؟

اندازه ی طول پاک کن ۵ قسمت کوچک است.
اندازه ی طول پاک کن ۱ قسمت بزرگ و ۱ قسمت کوچک است.

اندازه ی طول کتاب ۱۰ قسمت کوچک است.
اندازه ی طول کتاب ۲ قسمت بزرگ و ۲ قسمت کوچک است.

۲- اگر علی بخواهد اندازه گیری خود را باز هم دقیق تر کند، چه کاری می تواند انجام دهد؟
بیشتر تا کند

۳- شما هم نوار کاغذی خود را به قسمت های کوچک تر تقسیم کنید و با نوار جدید خود وسایل مختلف را اندازه گیری کنید. اندازه گیری با این نوار بهتر است یا با نواری که قسمت کوچک ندارد؟ این نوار

۴- چرا اندازه ی طول کتاب ریاضی با نواری که شما ساخته اید، با اندازه ی همان کتاب که با نوار دوست شما اندازه گیری می شود، متفاوت است؟ چگونه می توان این مشکل را حل کرد؟

چون کاغذها متفاوت است، از یک وسیله یکسان برای اندازه گیری استفاده کنیم